

34. Η θέση και το φυσικό περιβάλλον της Ασίας (10/03/2022)

Η ταυτότητα της Ασίας

Πληθυσμός: 3.870.000.000 κάτοικοι

Θέση: Βρίσκεται μεταξύ 81° 43' Β (Βόρειο πλάτος) και 10° 07' Ν (Νότιο πλάτος) και μεταξύ 25° 17' Α (Ανατολικό μήκος) και 169° 40' Δ (Δυτικό μήκος). (Περιλαμβάνονται και τα νησιά)

Ποιες είναι οι περιοχές της Ασίας ;

Βόρεια Ασία

Ρωσία

Δυτική Ασία (Μέση Ανατολή)

Τουρκία, Συρία, Ιράκ, Λίβανος, Ισραήλ – Παλαιστίνη, Ιορδανία, Σαουδική Αραβία, Υεμένη, Ομάν, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Μπαχρέιν, Κατάρ, Κουβέιτ, Ιράν

Κεντρική Ασία

Καζακστάν, Ουζμπεκιστάν, Τουρκμενιστάν, Τατζικιστάν, Κιργιστάν

Ανατολική Ασία

Κίνα, Λαϊκή Δημοκρατία Μογγολίας, Βόρεια Κορέα, Νότια Κορέα, Ιαπωνία, Ταϊβάν

Νότια Ασία (Ινδική Χερσόνησος)

Αφγανιστάν, Πακιστάν, Ινδία, Μπαγκλαντές, Νεπάλ, Μπουτάν, Σρι Λάνκα (Κεϋλάνη), Μαλδίβες

Νοτιοανατολική Ασία

Βιρμανία, Ταϊλάνδη, Μαλαισία, Σιγκαπούρη, Καμπότζη, Λάος, Βιετνάμ, Μπρούνι, Ινδονησία, Φιλιππίνες

Οριζόντιος διαμελισμός (κυριότερα ακτογραφικά στοιχεία)

Ωκεανοί - Θάλασσες: Ινδικός Ωκεανός (Αραβική Θάλασσα), Ειρηνικός Ωκεανός (Σινική, Κίτρινη, Ιαπωνική και Βερίγγειος Θάλασσα)

Χερσόνησοι: Μικράς Ασίας, Αραβική, Ινδική, Μαλαϊκή, Κορέας, Καμτσάτκα

Νησιά - Νησιωτικά συμπλέγματα: Σρι Λάνκα, Σουμάτρα, Βόρνεο, Ιάβα, Ινδονησία, Φιλιππίνες, Ιαπωνία, Σαχαλίνη

Κατακόρυφος διαμελισμός (κυριότερα στοιχεία)

Οροσειρές, όρη: Ιμαλάια, Καρακορούμ-Κουέν Λουν, Τιέν Σαν, Ζάγκρος, Καύκασος, Αλτάια

Οροπέδιο: Θιβέτ

Πεδιάδες: της Κίνας, του ποταμού Γάγγη, του Ινδού ποταμού, της ασιατικής Ρωσίας (Σιβηρίας), του Κίτρινου Ποταμού, του ποταμού Μεκόνγκ

Ποταμοί: Γιανγκ-Τσε-Γιανγκ, Χουάνγκ-Χο (Κίτρινος Ποταμός), Σιάνγκ, Αμούρ, Λένα, Γενισέι, Θμπ, Θυράλης, Ινδός, Γάγγης, Τίγρης, Ευφράτης, Βραχμαπούτρα

Λίμνες: Βαϊκάλη, Μπαλκάς, Αράλη, Βαν, Κασπία

Γενικά για την Ασία

Η Ασία, λόγω της τεράστιας έκτασης και του πολύπλοκου ανάγλυφου που παρουσιάζει το έδαφός της, συνήθως εξετάζεται σε έξι περιοχές, που διαφέρουν ως προς τη μορφολογία, το κλίμα, τη βλάστηση και τα ζώα. Επίσης πολύ μεγάλες διαφορές παρατηρούνται στα πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά, καθώς και στις δραστηριότητες των ανθρώπων.

Η ασιατική ήπειρος έχει μεγάλες σε έκταση και ύψος οροσειρές. Εδώ βρίσκονται τα **Ιμαλάια**, με υψηλότερη κορυφή το όρος **Έβερεστ** (8.848 μ.) και η οροσειρά **Καρακορούμ-Κουέν Λουν**. Ανάμεσα σε αυτούς τους δύο ορεινούς όγκους απλώνεται το **οροπέδιο του Θιβέτ**, ένα ξεχωριστό στοιχείο του ηπειρωτικού ανάγλυφου της Ασίας.

Στις τεράστιες οροσειρές έχουν τις πηγές τους πολύ μεγάλοι ποταμοί, τα νερά των οποίων καθορίζουν τη ζωή των κατοίκων της Ασίας. Ο μεγαλύτερος ποταμός της ηπείρου είναι

ο **Γιανγκ-Τσε-Γιανγκ**. Στις όχθες του ζουν 250 εκατομμύρια άνθρωποι. Άλλος μεγάλος ποταμός είναι ο **Γάγγης**, τον οποίο λατρεύουν οι ινδουιστές ως ιερό ποταμό από τα αρχαία χρόνια.

Με τόσους ποταμούς που έχει η Ασία, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι μία ήπειρος γεμάτη εύφορες πεδιάδες. Αυτό συμβαίνει μόνο στη **Νότια Ασία**, όπου και το κλίμα ευνοεί τις καλλιέργειες. Στη **Βόρεια Ασία** οι ποταμοί δεν επηρεάζουν τόσο τη ζωή των ανθρώπων, επειδή **το κλίμα είναι πολύ ψυχρό** και τα νερά παγώνουν για μεγάλα διαστήματα του έτους. **Η περιοχή της Σιβηρίας** είναι σχεδόν πάντα **παγωμένη** και νοτιότερα η λίμνη **Βαϊκάλη** μένει επίσης **παγωμένη** για μεγάλο μέρος του χρόνου.

Η **Κασπία** είναι η μεγαλύτερη λίμνη του πλανήτη μας. Βρίσκεται στα σύνορα της Ασίας με την Ευρώπη και το νερό της είναι αλμυρό. Στη λίμνη αυτή ζει το ψάρι **οξύρρυγχος**, που γεννά τα μικροσκοπικά μαύρα αυγά, από τα οποία γίνεται το γευστικό **χαβιάρι**. Ο οξύρρυγχος, που προμηθεύει τη διεθνή αγορά με το καλύτερης ποιότητας χαβιάρι, σήμερα κινδυνεύει από την παράνομη αλιεία. Η δεύτερη μεγάλη λίμνη είναι η **Αράλη** με υφάλμυρα νερά. Η λίμνη **Μπαλκάς**, που είναι πλούσια σε ψάρια, αποτελεί το μοναδικό μέρος στον κόσμο, όπου ζει η **φώκια του γλυκού νερού**.

Κλίμα - Ζώνες Βλάστησης της Ασίας

Εφόσον η Ασία εκτείνεται από το Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό μέχρι τον Ισημερινό, είναι φυσικό να παρατηρούνται όλα τα είδη κλίματος και να αναπτύσσονται όλες οι ζώνες βλάστησης.

Τα ζώα που συναντάμε είναι πολλά και ποικίλα ανάλογα με τη ζώνη βλάστησης.

Χαρακτηριστικό είδος της ασιατικής ερήμου είναι η **Βακτριανή καμήλα**, η οποία φέρει δύο καμπούρες (ύβους), έχει ύψος περίπου 2 μ. και πολύ πλούσιο τρίχωμα, αφού ο χειμώνας στις εσωτερικές ερήμους της Ασίας είναι ψυχρός. Άλλα χαρακτηριστικά ζώα είναι το «**πάντα**», η μικρή αρκούδα της Κίνας και το «**γιακ**», ένα βοοειδές του Θιβέτ, που μπορεί να ζήσει σε θερμοκρασία μέχρι -40ο C και του οποίου η κοπριά χρησιμοποιείται ως καύσιμη ύλη.

Γεωγραφικό γλωσσάριο

Οροπέδιο: πεδινή έκταση σε βουνό